

POWIATOWY URZĄD PRACY W RADOMIU

ul. Ks. Łukasika 3, 26-600 Radom

Tel: 048 384-20-74/75, Fax: 048 363 48 73

www.pupradom.pl

[e-mail: wara@praca.gov.pl](mailto:wara@praca.gov.pl)

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH GMINA RADOM 2015 ROK

Radom - październik 2016 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	5
1.1 Grupy zawodów w/g których liczba bezrobotnych i ich napływ jest największy (stan na koniec 2015 roku).	8
1.2 Grupa zawodów dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy.	10
1.3 Grupa zawodów w których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy oraz najmniejszy.	11
1.4 Grupy zawodów generujące długotrwałe bezrobocie.	13
2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.	15
3. Analiza umiejętności i uprawnień.	17
4. Analiza rynku edukacyjnego.	19
4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.	20
4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.	21
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.	23
6. Prognoza lokalnego rynku pracy.	26
7. Podsumowanie	28
8. Zawody deficytowe i nadwyżkowe – roczna informacja sygnalna	

Wstęp

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9, ust. 1 pkt 9) (Dz.U. z 2008 r. poz. 415 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Z inicjatywy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej została opracowana nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przekazana do stosowania urzędom pracy w 2015 roku. Niniejszy raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach programu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zamieszczonych na stronie www.mz.praca.gov.pl.

Raport został sporządzony przy wykorzystaniu następujących źródeł:

- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”. Stan za 2015 roku,
- Rozporządzenie z 27.04.2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz.U. z 2014, poz. 1145),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej (Dz.U. Nr 195, poz. 2004, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie polskiej klasyfikacji działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.).
- W raporcie wykorzystano źródła danych tj danych systemu Syriusz, danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wynikach badania ofert pracy w internecie oraz wynikach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.
- Mierniki i wzory oraz wyjaśniane zmienne zostały przedstawione przy poszczególnych rozdziałach.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie głównych parametrów, które charakteryzują rynek pracy miasta Radomia. Dane dotyczące bezrobocia (stopa bezrobocia, bezrobocie według zawodów) oraz ofert pracy według zawodów (grup zawodów) mogą posłużyć jako źródło informacji między innymi do:

- określenia kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenia bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenia odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w mieście Radomiu w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy ofert zatrudnienia. Bada, także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Używane w raporcie określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa elementarne zawodów (kod 4 – cyfrowy) wynikają z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” (Dz.U.z 2014 r.,poz.1145). Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Główni użytkownicy opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” to:

- Powiatowe Urzędy Pracy,
- Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- Władze oświatowe,
- Instytucje szkoleniowe,
- Inne.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.

Na aktualną sytuację na rynku pracy w gminie Radom miało wpływ szereg czynników obserwowanych na ogólnokrajowym rynku pracy i oddziałujących jednocześnie na rynki regionalne. Jedne wskaźniki gospodarcze poprawiają się, inne obniżają co jest typowe dla etapu wychodzenia z kryzysu.

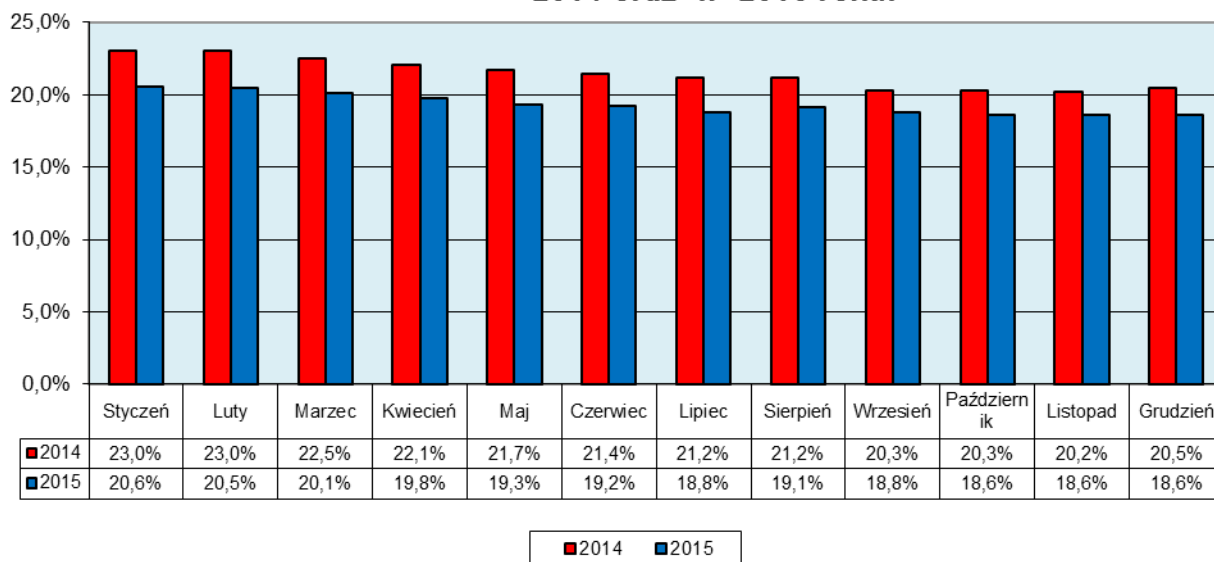
Stopa bezrobocia: iloraz liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności.

Stopa bezrobocia w mieście Radom, pod koniec grudnia 2015 roku ukształtowała się na wysokim poziomie 18,6%. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy pozostawało 16845 zarejestrowanych osób, 8168 to kobiety, które stanowiły 48,48% ogółu bezrobotnych. Wskaźniki świadczą o porównywalnej, sytuacji kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 1 znajdujący się poniżej w szczegółowy sposób przedstawia sytuację na radomskim rynku pracy, zaczynając od 2014 roku.

Wykres nr 1

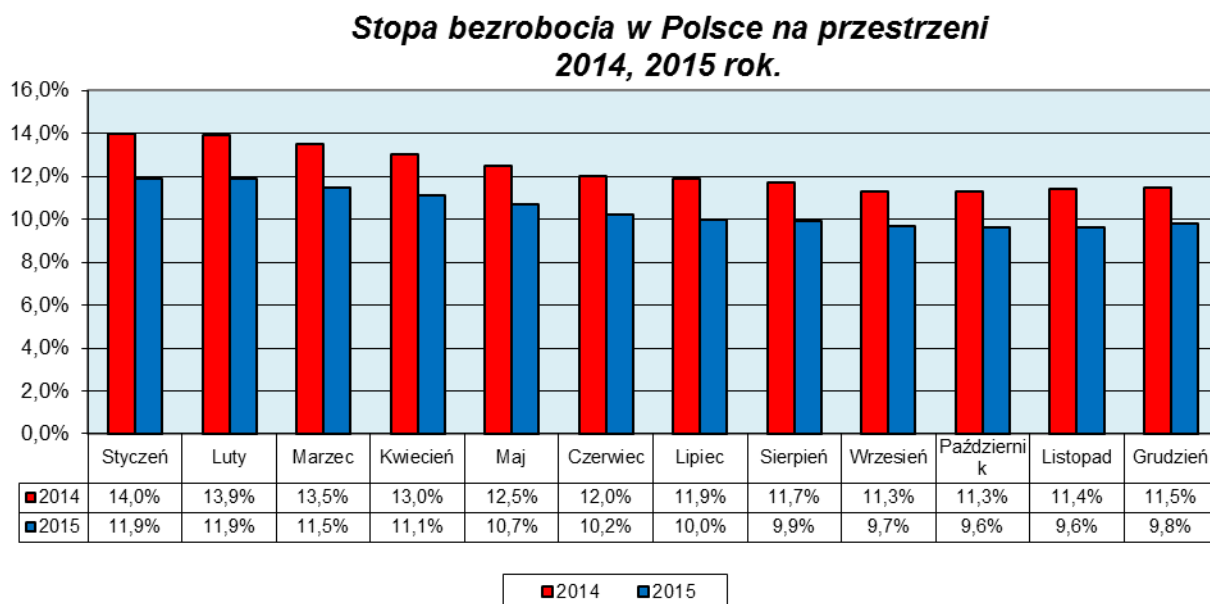
Stopa bezrobocia w mieście i gminie Radom na przestrzeni 2014 oraz w 2015 roku.

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

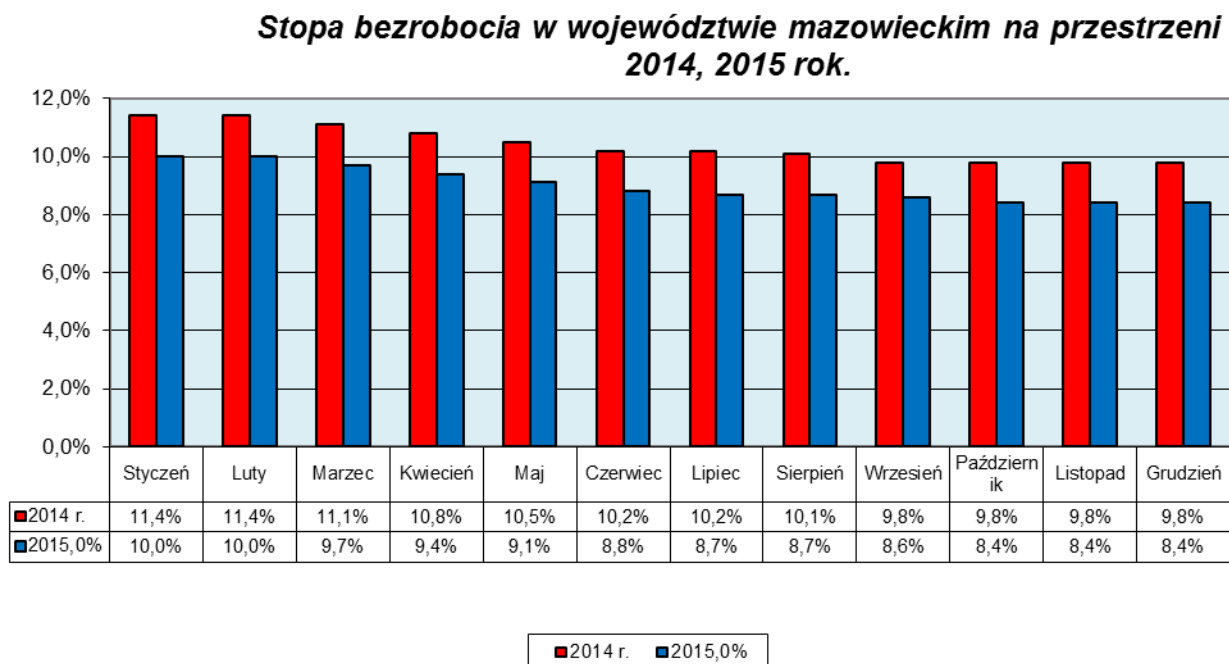
Wykres nr 2 oraz Wykres nr 3, zamieszczone poniżej przedstawiają jak kształtowała się stopa bezrobocia w latach 2014 oraz rok 2015 w Polsce oraz w województwie mazowieckim.

Wykres nr 2

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Wykres nr 3

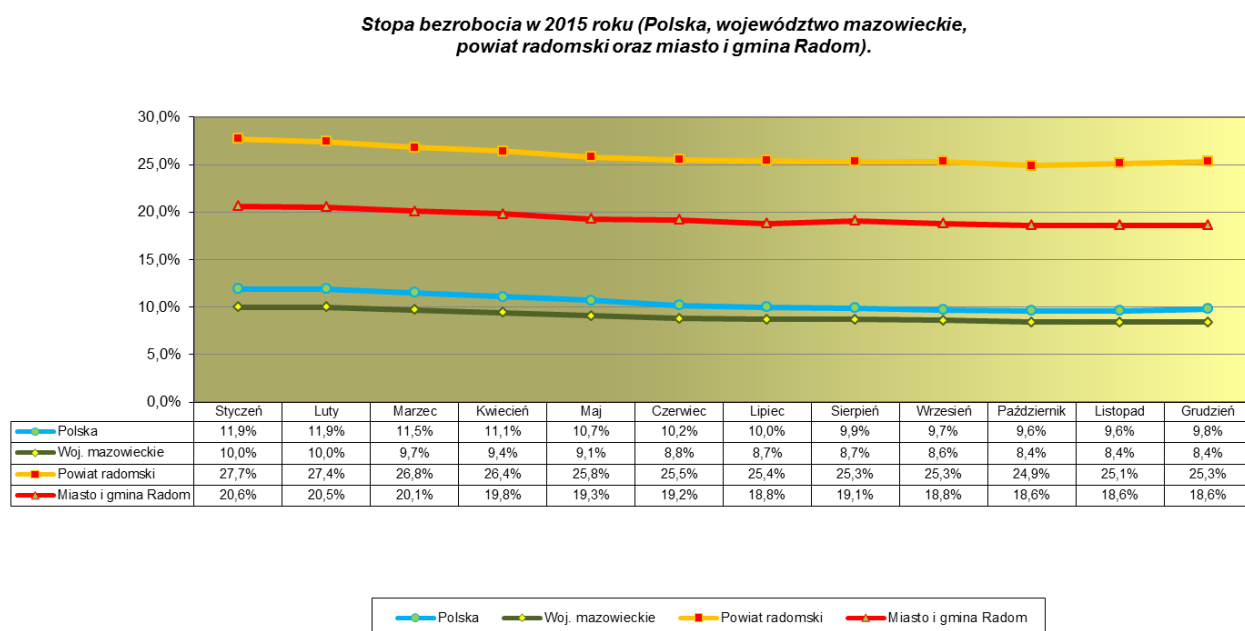
Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Dokładna analiza danych liczbowych zamieszczonych na Wykresach: nr 1, nr 2 oraz nr 3 pokazuje, że sytuacja osób bezrobotnych zamieszkujących teren miasta Radom, na przestrzeni ostatnich lat (2014 oraz 2015 roku), ulegała zróżnicowaniu. W stosunku do stycznia 2014 roku obserwowaliśmy spadek poziomu bezrobocia o 4,4 punktu procentowego, z 23,0% do 18,6% (grudzień 2015 roku).

Zwróćmy uwagę na analogiczne wskaźniki dotyczące województwa mazowieckiego oraz Polski (stan na koniec grudnia 2014 roku), stwierdzimy, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. W Polsce stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie ponad 9,8%. W województwie mazowieckim wskaźnik ten pod koniec grudnia osiągnął wielkość 8,4%.

Opisane powyżej różnice przedstawia Wykres nr 4.

Wykres nr 4

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Koniec 2015 roku pod względem sytuacji na rynku pracy wiele się nie zmienił. W całej Polsce, w pierwszych dwóch miesiącach obserwowaliśmy wzrost stopy bezrobocia. Począwszy od marca wskaźniki zaczęły spadać. Tendencja ta utrzymywała się aż do grudnia. Jest to zjawisko powtarzające się cykliczne każdego roku.

Porównując dane dotyczące Polski, województwa mazowieckiego, powiatu radomskiego oraz miasta Radom widzimy, że we wszystkich przypadkach nastąpił

niewielki spadek opisywanego wskaźnika (w stosunku do grudnia 2014 roku). Jednak sytuacja jest nadal niepokojąca. Tłumaczymy ją m.in. trwającym nadal międzynarodowym kryzysem gospodarczym na terenie całej UE. Jego początki sięgają 2008 roku. Przedstawione wskaźniki i nieznaczny ich spadek pozwala nam jednak bardziej optymistycznie spoglądać w przyszłość.

1.1 Grupy zawodów w/g których liczba bezrobotnych i ich napływ jest największy (stan na koniec 2015 roku)

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Jednym z elementów „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów). Zagadnienie to można rozpatrywać na różnych poziomach:

- 10 wielkich grup zawodowych,
- 43 duże grupy zawodowe,
- 133 grupy średnie,
- 445 grupy elementarne,
- 2443 zawodów i specjalności.

Niniejszy raport (na podstawie zaleceń Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) został opracowany w oparciu o grupy elementarne (kod 4 cyfrowy).

Porównując bieżącą strukturę bezrobotnych według zawodów, do adekwatnej struktury z końca 2014 roku stwierdzamy, że nie zaszły tu zasadnicze zmiany. Większość zawodów pozostała, zmieniając jedynie kolejność w rankingu oraz dane liczbowe je opisujące.

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	1920
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	575
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	550
4110	Pracownicy obsługi biurowej	518
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	396
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	394
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	358
7222	Ślusarze i pokrewni	311
4321	Magazynierzy i pokrewni	266

7112	Murarze i pokrewni	258
5120	Kucharze	254
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	244
5141	Fryzjerzy	240
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	220
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	214
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	198
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	183
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	172
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	168
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	162

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	1661
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	455
4110	Pracownicy obsługi biurowej	389
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	369
4321	Magazynierzy i pokrewni	289
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	285
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	271
5120	Kucharze	260
5141	Fryzjerzy	258
7222	Ślusarze i pokrewni	236
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	236
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	234
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	225
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	220
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	219
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	199
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	193
7112	Murarze i pokrewni	184
2631	Ekonomiści	181
3115	Technicy mechanicy	178

Powyższa tabela przedstawia zawody, w których liczba osób bezrobotnych była największa i wskazująca w których grupach zawodów był największy napływ bezrobotnych..

Zawody w których liczba bezrobotnych była najwyższa to: sprzedawcy sklepowi 1920 osób, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani 575 osób, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym 550 osób.

1.2 Grupa zawodów dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

DB_t^k liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwale bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów.

Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
1345	Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	100,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	100,00
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	100,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	100,00
2636	Duchowni i osoby konsekrowane	100,00
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	100,00
2653	Choreografowie i tancerze	100,00
2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	100,00
2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	100,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3324	Pośrednicy handlowi	100,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	100,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	100,00
3436	Muzycy i pokrewni	100,00
3437	Tancerze	100,00
4225	Pracownicy biur informacji	100,00
4227	Ankieterzy	100,00
5111	Stewardzi	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5242	Demonstratorzy wyrobów	100,00
6112	Sadownicy	100,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00

7117	Monterzy budownictwa wodnego	100,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	100,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	100,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	100,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	100,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00

1.3 Grupa zawodów w których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy oraz najmniejszy.

Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

OB_t^k odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

NB_t^k napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	3,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	3,00
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	3,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	3,00
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	3,00
2282	Farmaceuci specjaliści	2,50
5112	Konduktorzy i pokrewni	2,50
5212	Uliczni sprzedawcy żywności	2,33
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	2,17
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	2,17
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	2,14
1112	Wyżsi urzędnicy administracji rządowej	2,00

2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	2,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	2,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	2,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	2,00
5111	Stewardzi	2,00
5242	Demonstratorzy wyrobów	2,00
6310	Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby	2,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	2,00

Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	0,00
1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	0,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0,00
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	0,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
3413	Pracownicy z zakresu działalności religijnej	0,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0,00
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0,00
5411	Strażacy	0,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,00
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0,00
9612	Sortowacze odpadów	0,00

1.4 Porównanie struktury ofert pracy zgłaszanych do PUP ze strukturą ofert pracy zamieszczanych na publicznych portalach rekrutacyjnych.

Tabela 1. Oferty pracy w 2015 roku

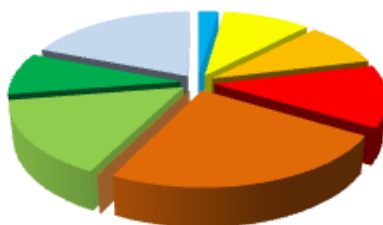
Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	4368	675	5043
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	23	92	115
2	SPECJALIŚCI	315	183	498
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	317	136	453
4	PRACOWNICY BIUROWI	529	103	632
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1102	89	1191
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	3		3
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	734	29	763
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	388	43	431
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	957		957
	wskaźnik struktury według źródeł			
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	20,00%	80,00%	100%
2	SPECJALIŚCI	63,25%	36,75%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	69,98%	30,02%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	83,70%	16,30%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	92,53%	7,47%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%		100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	96,20%	3,80%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	90,02%	9,98%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%		100%
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem	100,00%	100,00%	

1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,53%	13,63%	0,04
2	SPECJALIŚCI	7,21%	27,11%	0,27
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7,26%	20,15%	0,36
4	PRACOWNICY BIUROWI	12,11%	15,26%	0,79
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	25,23%	13,19%	1,91
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,07%		
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	16,80%	4,30%	3,91
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8,88%	6,37%	1,39
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	21,91%		

Systematycznie składane oferty pracy wskazują na wzrost popytu na pracowników posiadających kwalifikacje zawodowe na poziomie przynajmniej średnim. Bez wątpienia ważnym spostrzeżeniem jest duża powtarzalność pozycji jakie zajmują dzisiaj, a także w ostatnich latach grupy zawodów notujące wysoki poziom napływu ofert w porównaniu z zawodami charakteryzującymi się najwyższym poziomem bezrobocia m.in.:

- pracownicy usług i sprzedawcy (1191 ofert)
- pracownicy wykonujący prace proste (957 ofert)
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (763 ofert)
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (431 ofert)

Oferty pracy w 2015 roku

- PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY
- SPECJALIŚCI
- TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL
- PRACOWNICY BIUROWI
- PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY
- ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY
- ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY
- OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ
- PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE

2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w nowej metodologii do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga nałożenia dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki. Wskaźniki te dotyczą dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych. Zjawisko nadwyżki i deficytu opisujemy w poniższych definicjach.

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych czyli wskaźnik dostępności ofert pracy wynosi zero.

Tabela 2. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3342	Sekretarze prawni	1	0,00	100,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Zawody deficytowe to zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 2. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięcz na liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	7,42	15,67	0,47	60,00	1,50	12,50	12,50
2282	Farmaceuci specjaliści	0,58	1,17	0,50		2,50		0,00

W rankingu zawodów deficytowych gminy Radom znalazła się grupa zawodów obejmujących „Agenci sprzedaży bezpośredniej, farmaceuci specjaliści”. Pokazuje to, że na terenie tego obszaru brakuje specjalistów w zakresie tej gałęzi zawodowej. Kandydaci

na te stanowiska niejednokrotnie stają przed konfrontacją z nowoczesnymi metodami wdrażanymi przez firmy. Brakuje osób posiadających wystarczające kwalifikacje zawodowe i umiejętności oraz spełniających wymagania pracodawców.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. W przedstawionym raporcie opisującym sytuację gminy Radom zawodów zrównoważonych o w/w współczynnikach nie wykazano.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Zdefiniowane je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 4. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	56,00	0,08	672,00	65,45	0,97	100,00	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	30,00	0,08	360,00	70,00	0,95	100,00	100,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	30,83	0,42	74,00	70,97	0,96	100,00	40,00
3323	Zaopatrzeniowcy	42,50	0,58	72,86	62,79	0,79	100,00	42,86
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	69,17	1,50	46,11	64,00	0,95	100,00	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	44,83	1,00	44,83	68,89	0,97		0,00
3144	Technicy technologii żywności	9,42	0,25	37,67	72,73	0,89	33,33	33,33
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2,17	0,08	26,00	66,67	0,50	100,00	100,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	19,92	0,83	23,90	77,27	0,94	70,00	50,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5,42	0,25	21,67	83,33	0,71	100,00	66,67
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	22,42	1,33	16,81	65,22	0,95	56,25	6,25
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	39,92	3,83	10,41	63,89	0,94	100,00	0,00

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela 4. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	23
7311	Mechanicy precyzyjni	22
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	19
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	5
5311	Opiekunowie dziecięcy	5
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	4

9611	Ładowacze nieczystości	4
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	4
5411	Strażacy	3

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

3. Analiza umiejętności i uprawnień.

Przedstawiona poniżej tabela umiejętności i uprawnień wg wielkich grup zawodów pozwala na systematyczne obserwowanie zjawisk zachodzących na rynku pracy od strony popytowej i podażowej. Umożliwia także odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Analizowane są uprawnienia, które najczęściej posiadają osoby bezrobotne (najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnienia, które są najczęściej wymagane przez pracodawców (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane).

Przeprowadzona analiza ułatwi prawidłowe funkcjonowanie systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego celem stałej możliwości weryfikacji potrzebnych umiejętności i wymagań stawianych przez pracodawców w ofertach pracy.

Tabela 5. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Kod grupy	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,44	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	23,91
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,44	Planowanie i organizacja pracy własnej	21,19
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,44	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	16,30
		Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	0,44	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	16,30
				Znajomość języków obcych	16,30
2	SPECJALIŚCI	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,45	Planowanie i organizacja pracy własnej	20,77
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,26	Komunikacja ustna/ komunikatywność	12,57
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,19	Współpraca w zespole	12,02
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,13	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	8,20
		Współpraca w zespole	0,13	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	8,20
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,35	Planowanie i organizacja pracy własnej	42,65
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,28	Współpraca w zespole	11,76
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,28	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	11,03
		Wykonywanie obliczeń	0,21	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	11,03
		Współpraca w zespole	0,14	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	10,29
4	PRACOWNICY BIUROWI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,43	Planowanie i organizacja pracy własnej	35,92
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,43	Komunikacja ustna/ komunikatywność	14,56
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,26	Wywieranie wpływu	14,56
		Wykonywanie obliczeń	0,17	Wykonywanie obliczeń	13,59
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,09	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	7,77
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Wykonywanie obliczeń	0,57	Planowanie i organizacja pracy własnej	32,58
		Współpraca w zespole	0,54	Wywieranie wpływu	25,84
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,27	Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,44
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,18	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,49
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,12	Współpraca w zespole	1,22
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	Wykonywanie obliczeń	1,52		
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,78	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	48,28
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,27	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	48,28
		Współpraca w zespole	0,27	Wywieranie wpływu	48,28
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,22	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,21
		Wykonywanie obliczeń	0,14	Współpraca w zespole	0,21
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,96	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	55,81
		Współpraca w zespole	0,61	Komunikacja ustna/ komunikatywność	32,56
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,18	Znajomość języków obcych	32,56
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,09		
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,09		
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,01	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,88
		Współpraca w zespole	0,53	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,44
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,13	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,44
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,13	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,44
		Znajomość języków obcych	0,13	Współpraca w zespole	0,44

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej

Używane w raporcie określenie grupy zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Raport zawiera również analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w mieście Radomiu wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz wyższych co przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	16 842	2 051	12,18%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	4 673	1 337	28,61%
zasadnicze zawodowe	4 355	87	2,00%
średnie ogólnokształcące	1 551	420	27,08%
policealne i średnie zawodowe	3 605	190	5,27%
wyższe	2 658	17	0,64%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	281	37	13,17%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	339	108	31,86%
liceum ogólnokształcące	145	85	58,62%
liceum profilowane	5	5	100,00%
technikum uzupełniające	18	2	11,11%
liceum uzupełniające	15	4	26,67%
szkoła policealna	84	6	7,14%
wyższa	1 296	7	0,54%
brak danych źródłowych	14 659	1 797	12,26%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

4.0 Analiza rynku edukacyjnego.

Celem analizy rynku edukacyjnego jest przedstawienie głównych parametrów, które charakteryzują rynek pracy gminy Radom. Zakres analizy dotyczy bezrobocia (bezrobocie wg zawodów) oraz ofert pracy wg zawodów (grup zawodów).

Część prognostyczna „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu radomskiego, przedstawiająca sytuację absolwentów w 2015 roku, została sporządzona przy wykorzystaniu następujących źródeł:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowane przez Instytut Nauk Społeczno - Ekonomicznych,
- System Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (SIO MEN - dane dotyczące uczniów szkół ponadgimnazjalnych),
- Główny Urząd Statystyczny (GUS - dane dotyczące studentów i absolwentów szkół wyższych),
- Dane gromadzone w systemie Syriusz przez Powiatowe Urzędy Pracy.

W obecnych czasach niezbędnym jest dostosowanie systemu kształcenia do wciąż zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje i umiejętności pracobiorców. Zaczynamy więc pracować na sprawnym systemie informacyjnym opartym na weryfikacji i analizie danych.

4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Bezrobotni absolwenci to niezmiernie ważna grupa, na którą należy zwrócić szczególną uwagę. Pod koniec maja roku sprawozdawczego w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu (teren gminy radom) pozostawało 171 absolwentów. Stanowili oni 1,01% ogółu bezrobotnych. Niniejszy raport pomoże określić w jakich zawodach młodzi ludzie mają trudności ze znalezieniem pracy oraz pozwoli zastanowić się nad przyszłym wyborem kierunku kształcenia.

Tabela 7. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2282	Farmaceuci specjaliści	0
3342	Sekretarze prawni	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	0
3144	Technicy technologii żywności	14

3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	62
3323	Zaopatrzeniowcy	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	0
5411	Strażacy	0
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7311	Mechanicy precyzyjni	0
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	0
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0
9611	Ładowacze nieczystości	0
9613	Zamiatacze i pokrewni	0

4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Na terenie gminy Radom funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne, które możemy podzielić na:

- Szkoły policealne,
- Szkoły średnie techniczne (Technika, Licea zawodowe),
- Licea Ogólnokształcące,
- Zasadnicze Szkoły Zawodowe.

W 2015 roku w/w szkoły ukończyło 9186 osoby

- Wykształcenie średnie ogólnokształcące uzyskało 24,54% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (2255 osób),
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe uzyskało 2,15% wszystkich absolwentów (198 osób).

Największa liczba uczniów ukończyła więc Licea Ogólnokształcące, najmniejsza Zasadnicze Szkoły Zawodowe. Porównując zeszłoroczne zestawienia z bieżącym, widzimy, że podział absolwentów ze względu na rodzaj ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej uległ zmianie. Zmniejszyła się liczba absolwentów posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz zasadnicze zawodowe.

Dane uzupełnione o przewidywaną liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w roku 2015 zostały zebrane w Tabeli nr 8 i 9 . Umożliwiają one określenie potencjalnego zasobu siły roboczej wchodzącej na rynek pracy.

Tabela 8. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	292	124	47	21	16,10%	7,19%
szkoła przysposabiająca do pracy	19	0	0	0		
technikum	1 308	443	75	31	5,73%	2,37%
liceum ogólnokształcące	2 259	0	19	29	0,84%	1,28%
liceum profilowane	0	0	2	0		
liceum uzupełniające	0	0	1	3		
szkoła policealna	715	363	27	13	3,78%	1,82%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela 9. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (cd.)

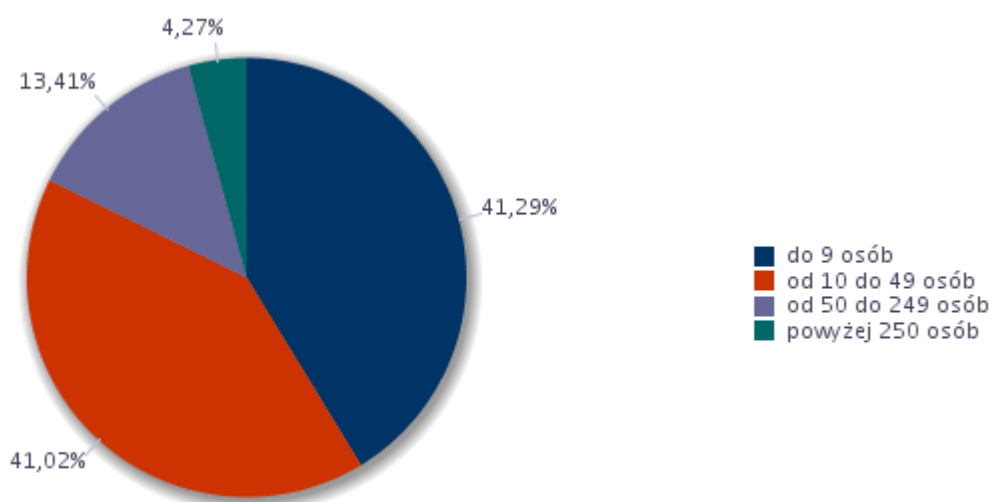
Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	198	198	40	20,20%
szkoła przysposabiająca do pracy	27		0	
technikum	695	695	96	13,81%
liceum ogólnokształcące	2 255		64	2,84%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			2	
szkoła policealna	335	335	30	8,96%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

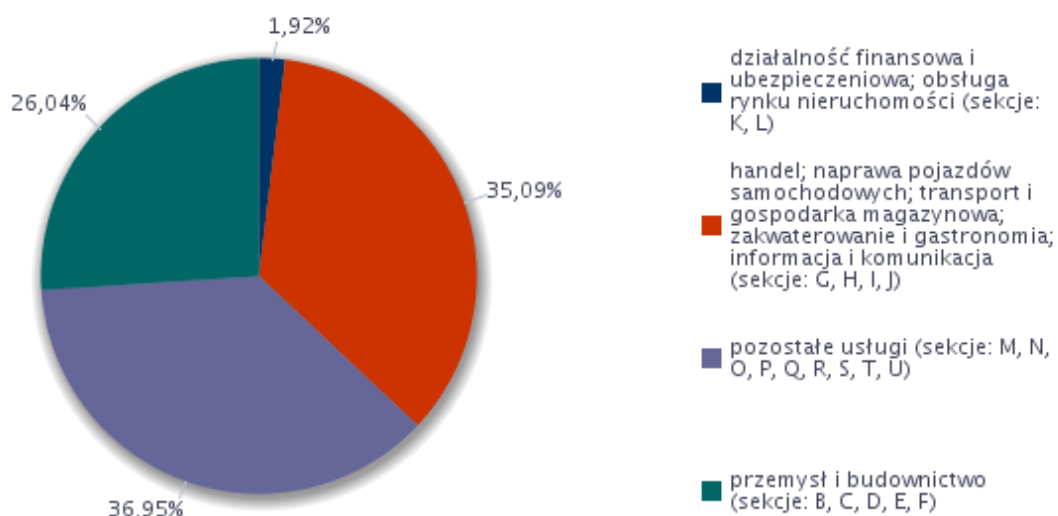
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw przeprowadzone zostało przez Powiatowy Urząd Pracy i będzie wykonywane z częstotliwością roczną. Dotyczy sytuacji na rynku pracy w bieżącym roku oraz pokazuje planowane zmiany w wielkości i strukturze zatrudnienia w roku kolejnym. Specyfika badania polega na odwołaniu się do opinii respondentów (właścicieli przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych lub współodpowiedzialnych za zatrudnienie). Badanie m.in. identyfikuje problemy pracodawców ze znalezieniem nowych pracowników (analiza od strony zawodów oraz umiejętności i uprawnień). Celem tego badania jest przede wszystkim analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy, ujęcie diagnostyczne oraz konstruowanie na podstawie wyników prognoz.

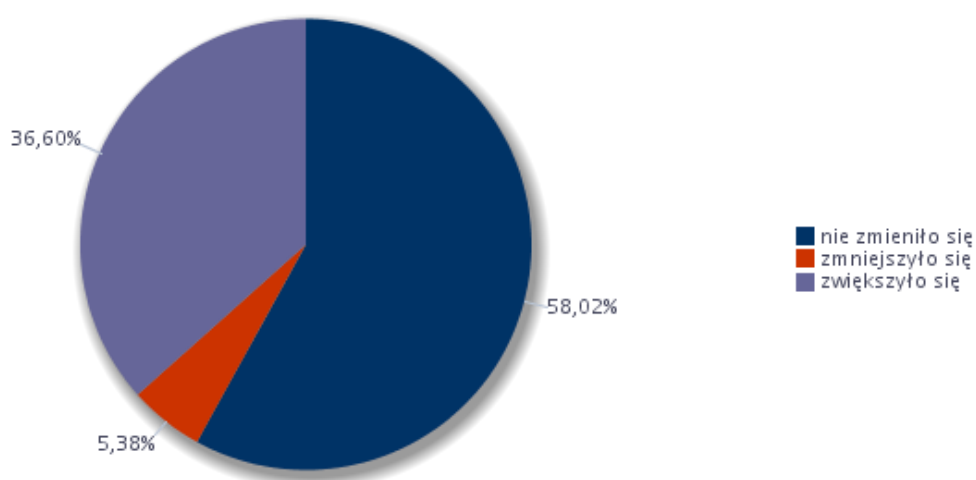
Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

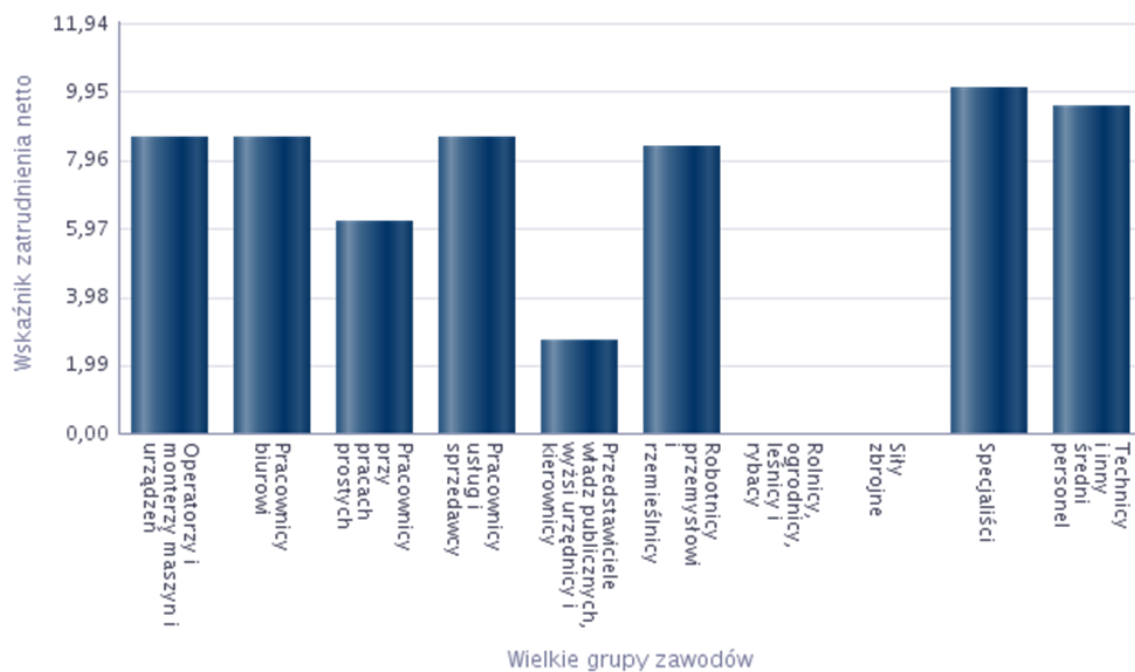
Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

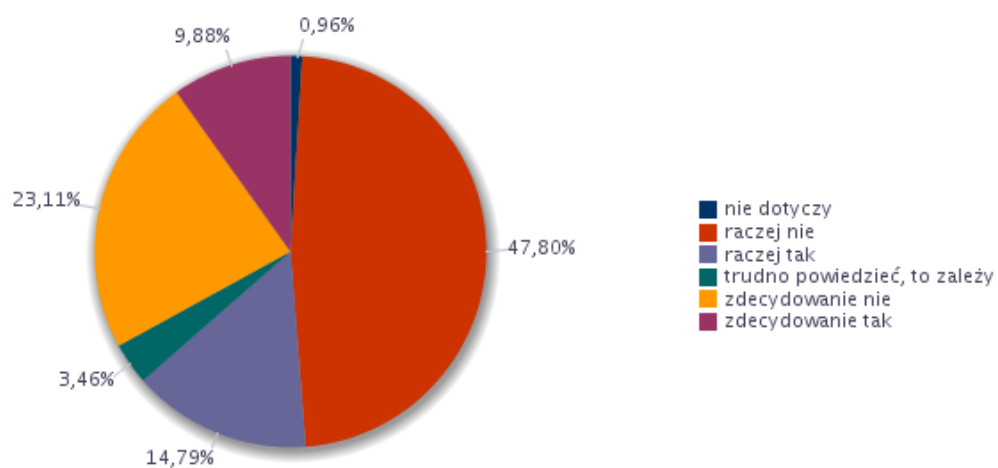
Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,60
Pracownicy biurowi	8,60
Pracownicy przy pracach prostych	6,20
Pracownicy usług i sprzedawcy	8,60
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2,72
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,34
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	10,06
Technicy i inny średni personel	9,51

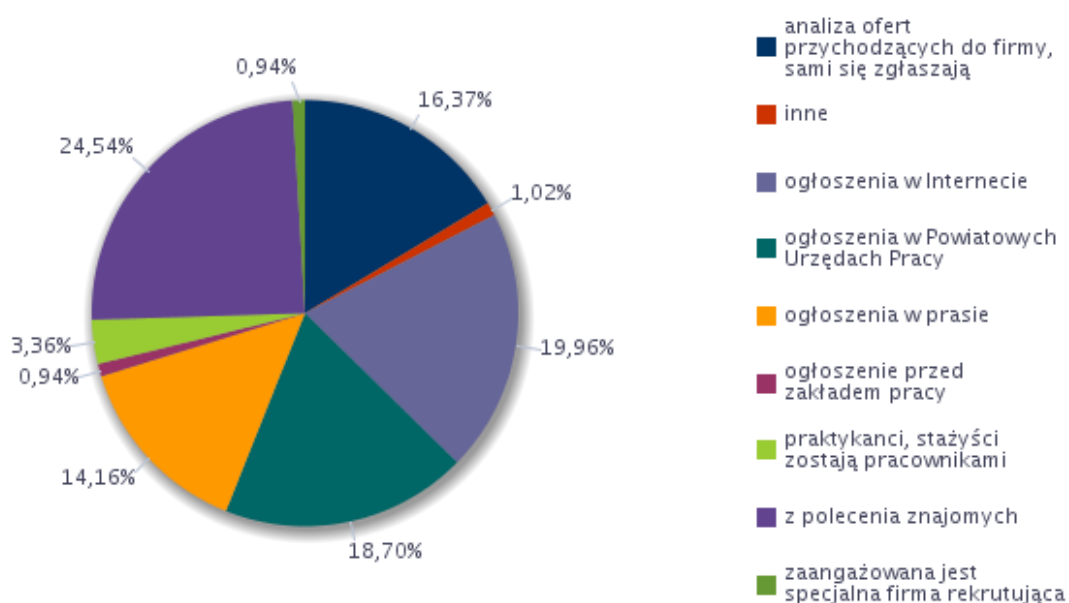

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

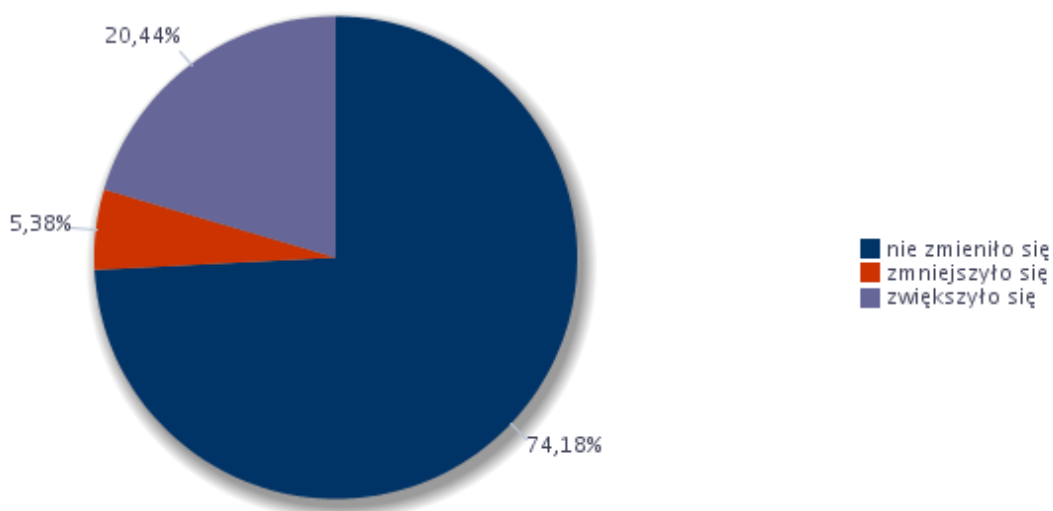

6. Prognoza lokalnego rynku pracy.

Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

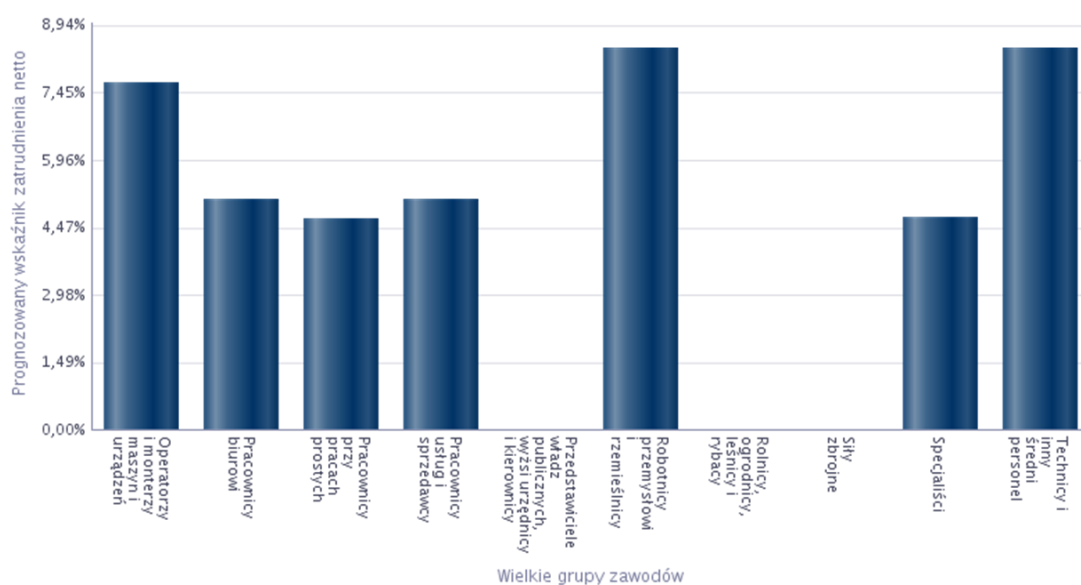
Zawód	Wskaźnik struktury
Błacharz samochodowy*	7,14%
Brukarz	7,14%
Cukiernik*	7,14%
Drukarz*	7,14%
Lakiernik samochodowy	7,14%
Mechanik samochodów osobowych	7,14%
Technik handlowiec*	7,14%
Kierowca samochodu ciężarowego	3,85%
Księgowy	3,85%
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	3,85%
Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	3,85%
Monter reklam	3,85%
Monter stolarki budowlanej	3,85%
Nauczyciel nauczania początkowego	3,85%
Nauczyciel przedszkola	3,85%
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	3,85%
Pracownik do spraw ubezpieczeń	3,85%
Przedstawiciel handlowy	3,85%
Spawacz	3,85%
Szwaczka maszynowa	3,85%

Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7,68%
Pracownicy biurowi	5,10%
Pracownicy przy pracach prostych	4,67%
Pracownicy usług i sprzedawcy	5,10%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,43%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	4,69%
Technicy i inny średni personel	8,43%

7. PODSUMOWANIE

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla gminy Radom dotyczący 2015 roku, który macie Państwo przed sobą, pokazał, że sytuacja na lokalnym i powiatowym rynku pracy nie uległa diametralnym zmianom i jest nadal niepokojąca. Można jednak pokusić się o stwierdzenie, że w dalszej perspektywie powinna zmierzać ku nieznacznej poprawie. Stopa bezrobocia na terenie gminy Radom ma wciąż wartość dwucyfrową, wynoszącą 18,6%. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy pozostaje zarejestrowanych ponad 16 tysięcy osób bezrobotnych. Przeglądając dane opracowane przez Główny Urząd Statystyczny stwierdzamy, że wskaźniki opisujące problem bezrobocia w Polsce oraz w województwie mazowieckim są znacznie niższe i oscylują wokół wartości 9,8% - 8,4%. Koniec roku 2015 oraz początek 2016 na podstawie składanych ofert pracy pozwala na wskazanie kilku ważnych grup zawodów, w których pracodawcy z terenu lokalnego rynku pracy wstępnie deklarują możliwość wzrostu zatrudnienia dla: Techników i innego średniego personelu, pracowników biurowych, pracowników usług i sprzedawców, robotników przemysłowych i rzemieślników, operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz pracowników wykonujących prace proste. Analizując powyższe grupy zawodów stwierdzamy, że pracodawcy przywiązują dużą wagę do uprawnień i umiejętności kandydatów i traktują jako „bardzo ważne”: m.in. komunikatywność, umiejętność pracy w grupie, planowanie i organizacja pracy oraz sprawność psychofizyczne i psychomotoryczne. Jako raczej ważne wskazywali: wywieranie wpływu, obsługę komputera i wykorzystanie internetu, obsługę, montaż i naprawę urządzeń technicznych.

Problem bezrobocia od wielu lat jest bardzo złożony i należy pamiętać, że analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go odzwierciedlić. Jednym z powodów zaistniałej sytuacji może być zatrudnienie w tzw. szarej strefie. Najczęściej dotyczy branży budowlanej i zawodowo jej pochodnych. Przedstawiciele tych profesji figurują w rejestrze PUP jako osoby bezrobotne, aby móc korzystać z ubezpieczenia zdrowotnego, a nie w celu podjęcia pracy.

Ciężko jest objąć analizą osoby faktycznie nie pracujące i nie zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. Adekwatna sytuacja ma miejsce w przypadku ofert pracy. Nie jesteśmy w stanie ocenić ile ofert faktycznie nie trafiło do rejestrów urzędów pracy. Kolejny problem to sprawa klasyfikacji zawodów i specjalności, która jest bardzo rozbudowana. U wielu osób bezrobotnych uprawnienia systematycznie się dezaktualizują. Do Powiatowego Urzędu Pracy trafiają również oferty z tzw. wtórnego rynku pracy.

Te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są powtórnie zgłaszane do PUP. Jest to niestety bardzo często spotykane zjawisko.

1. W 2015 roku, na terenie gminy Radom nastąpił minimalny spadek stopy bezrobocia z 20,5% (grudzień 2014 rok) do 18,6% (grudzień 2015 rok). Jak łatwo obliczyć wartość ta uległa zmniejszeniu zaledwie o 1,9%.
2. Liczba bezrobotnych (z terenu gminy Radom) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, na koniec badanego okresu zmniejszyła się w stosunku do grudnia 2014 roku z 18553 do 16845 osób bezrobotnych. Jest to spadek o około 1708 osób.
3. Bezrobocie w mieście Radom dotyka przede wszystkim mężczyzn, kobiety stanowią 48,48% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
4. Najbardziej sfeminizowane zawody to między innymi: Sprzedawca, Fryzjer, Szwaczka oraz Technik prac biurowych. Dużą grupę stanowią kobiety nie posiadające zawodu.
5. Najlichniesza grupa bezrobotnych to między innymi: Sprzedawcy, Robotnicy budowlani, Robotnicy gospodarczy, Szwaczki oraz Obuwnicy przemysłowi. Dużą grupę stanowili również bezrobotni bez zawodu.
6. Największą liczbę bezrobotnych absolwentów posiadały zawody: Fryzjer, Sprzedawca. Duża grupa absolwentów nie posiadała żadnego zawodu.
7. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to między innymi: Sprzedawca, Robotnik budowlany, Robotnik gospodarczy oraz Robotnik placowy.
8. Największa liczba osób bezrobotnych rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu posiadała zawód: Sprzedawca, Robotnik budowlany, Robotnik gospodarczy, Robotnik placowy, Szwaczka, Technik prac biurowych, Ślusarz oraz Fryzjer. Bardzo dużą grupę stanowiły jak zwykle osoby bez zawodu.
9. W 2015 roku pozyskano 3864 oferty pracy (w adekwatnym okresie 2014 roku liczba ta wyniosła 3325 ofert), dotyczy miasta i powiatu radomskiego.
10. Największa liczba ofert pracy jest skierowana do: Robotnik gospodarczy, Sprzedawcy, oraz Technika prac biurowych. W zestawieniu uwzględniono również oferty pracy subsydiowanej i staże.
11. Szczegółowe informacje na temat monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym zamieszczone są na stronie www.mz.praca.gov.pl.

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat m. Radom
INFORMACJA SYGNALNA 2015 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Sekretarze prawni
	zawód deficytowy	Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Farmaceuci specjaliści
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Zaopatrzeniowcy
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
		Zamiatacze i pokrewni
		Technicy technologii żywności
		Technicy technologii chemicznej i pokrewni
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Pracownicy domowej opieki osobistej
		Mechanicy precyzyjni
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Opiekunowie dziecięcy
		Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Ładowacze nieczystości
		Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
		Strażacy

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.